

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
BUSTAN TUMANLARARO
ISODIY SUDI

Andijon vil, Bo'ston tumani,
Mustaqillik ko'chasi, 36-uy

РЕСПУБЛИКА УЗБЕКИСТАН
БУСТАНСКИЙ МЕЖРАЙОННЫЙ
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СУД

170400, обл. Андижан, р. Бустан, улица
Мустақиллик, 36

Тел: (0-374) 333-22-29, факс: (0-374) 333-14-37 Веб-сайт: www.oliysud.uz эл.почта: i.buz@sud.uz

АЖРИМ

(даъво аризани кўрмасдан қолдириш ҳақида)

2021 йил 26 апрель

Бўстон туман

4-1703-2102/339-сонли иш

Бўстон туманлараро иқтисодий судининг судьяси У.Холиков раислигида, судья ёрдамчиси Ф.Турғуновнинг котиблигида, Андижон вилоят фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши даъвогар - “Наби Рахмон” фермер хўжалиги манфаатида, жавобгар - “Водий саноат фахри” масъулияти чекланган жамиятига нисбатан тақдим этган даъво аризасини жавобгар вакили С.Дадахонов (ишончнома асосида)нинг иштирокида, Бўстон туманлараро иқтисодий суди биносида очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и:

Андижон вилоят фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши (кейинги ўринларда матнда “Кенгаш” деб аталади) “Наби Рахмон” фермер хўжалиги (кейинги ўринларда матнда “Даъвогар” деб аталади) манфаатида иқтисодий судга даъво ариза билан мурожаат этиб, “Водий саноат фахри” масъулияти чекланган жамияти (кейинги ўринларда матнда “Жавобгар” деб аталади)дан 32 798 290 сўм асосий қарз, 6 559 658 сўм жарима ва 10 495 453 сўм пеня ундиришни сўраган.

Даъвогар иқтисодий судга ариза билан мурожаат этиб, қарздорлик бартараф этилганлиги сабабли даъвони кўрмасдан қолдиришни сўраган.

Кенгаш ва даъвогар вакиллари суд мажлиси вақти ва жойи тўғрисида тегишли тартибда хабардор этилган бироқ унинг вакили суд мажлисига келмади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (кейинги ўринларда матнда “ИПК” деб номланади) 170-моддасига кўра, иш муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган даъвогар суд мажлисига келмаса, даъвогарнинг ишни унинг йўқлигида кўриш тўғрисидаги аризаси бўлган тақдирда, низо унинг йўқлигида ҳал қилиниши мумкин.

Мазкур қонун нормасига асосан суд ишни даъвогар вакиллари иштирокисз кўришликни лозим топади.

Жавобгар вакили суд мажлисида кўрсатма бериб, жавобгар хўжалик раҳбари билан олиб борилган суҳбатда даъво ариза унинг манфаатида судга даъво тақдим этилганлигидан хабардор эмаслигини, даъво тақдим этиш нияти мавжуд бўлмаганлигини қайд этганлигини, Андижон вилоятида 2021 йилда тажриба тариқасида фермер хўжаликлари пахта етиштириш учун олинадиган кредит маблағлари фермер хўжаликларга банклар томонидан берилишлиги ва ҳосил учун бошқа харажатлар кластерлар томонидан амалга оширилиши бекор қилинганлигини, фақатгина тайёр бўлган ҳосилни сотиб олиш белгиланганлигини, фермер хўжалигига 2021 йил ҳосили учун чигит махсулоти етказиб берилганлигини, етказиб берилган уруғлик чигит учун хўжалик тўлов амалга оширмаганлигини, шу сабабли мавжуд қарздорлик ўзаро келишув асосида сингиштирилганлигини, қарздорлик бартараф

этилганлигини, шу сабабли фермер хўжалиги раҳбари суд мажлисига келмаслигини даъводан эса воз кечишлиги билдирилиб ариза такдим этилганлигини, ишни кўриб чиқиш якуни бўйича давлат божи тўловини жамият ҳисобидан ундиришни билдириб, аризани қаноатлантиришни сўради.

Суд ишдаги мавжуд ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, жавобгар вакилининг кўрсатмасини тинглаб, такдим этган аризасини муҳокама этиб қуйидаги асосларга кўра даъво аризани кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Ишдаги мавжуд ҳужжатлардан аниқланишича, низо даъвогар ва жавобгар ўртасида расмийлаштирилган 2020 йил 22 январь кунги №63-сонли Пахта хом ашёси харид қилиш бўйича контрактация шартномасидан келиб чиққан бўлиб, даъвогар жавобгарга шартномада келишилган миқдорда пахта хом ашёси етказиб бериш, жавобгар эса топширилган пахта хом ашёлари учун олдиндан тўланган аванс ва етказиб берилган материалларни чегирган ҳолда мавжуд тўловларни 2020 йил 31 декабрь кунига қадарли даъвогарга тўлиқ тўлаб бериш мажбуриятини олган. Бироқ, жавобгар томонидан амалга оширилиши лозим бўлган тўловлар тўлиқ амалга оширилмаган. Бироқ жавобгар томонидан даъвогарга 2021 йил учун уруғлик чигит маҳсулотлари етказиб берилган бўлиб, мавжуд етказиб берилган уруғлик маблағи ҳисобига қолдиқ қарздорликлар сингштирилган ҳамда қарздорлик тўлиқ бартараф этилган.

Шу сабабли даъвогар ариза билан мурожаат этиб, қарздорлик тўлиқ бартараф этилганлиги сабабли даъвони кўрмасдан қолдиришни сўраган. Ариза мазмунига кўра даъвогар даъводан воз кечган.

ИПКнинг 157-моддасига асосан даъвогар ишни ҳар қандай инстанция судида кўришда ишни кўриш якуни бўйича чиқариладиган суд ҳужжати қабул қилингунига қадар даъводан тўлиқ ёки қисман воз кечишга ҳақли. Даъвонинг асосини ёки предметини ўзгартиришни, даъво талаблари миқдорини кўпайтиришни ёки камайитиришни, даъвогарнинг даъводан тўлиқ ёки қисман воз кечишини қабул қилиш ҳақида ёхуд қабул қилишни рад этиш тўғрисида ажрим чиқаришлиги белгиланган.

ИПКнинг 50-моддаси учинчи хатбошисига кўра, давлат органи ва бошқа шахс томонидан даъвогарнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида такдим этилган даъво аризасидан (аризасидан) даъвогарнинг (аризачининг) воз кечиши даъво аризасини (аризани) кўрмасдан қолдиришга олиб келишлиги белгиланган.

ИПКнинг 107-моддаси биринчи қисми 8-бандига кўра, даъвогарнинг манфаатларини кўзлаб прокурор, давлат органи ва бошқа шахс томонидан такдим этилган даъводан даъвогар воз кечган бўлса даъво ариза кўрмасдан қолдирилишлиги белгиланган.

Мазкур ҳолатда, даъвогарнинг унинг манфаатида кенгаш томонидан киритилган даъводан воз кечиши қонун ҳужжатларига ҳилоф эмас ёки бошқа шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузмайди.

Юқоридагиларга асосан, суд даъвогарнинг даъводан воз кечишини қабул қилишни ва иш бўйича даъвони кўрмасдан қолдиришни, давлат божи тўловини даъвогар ҳисобидан Республика бюджетига ундиришни лозим топади.

ИПКнинг 118-моддасига кўра, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларга уларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда юкланади. Ишда иштирок этувчи шахсларнинг суд харажатларини тақсимлаш тўғрисидаги келишувига кўра, суд ушбу келишувга мувофиқ ҳал қилув қарорини қабул қилади.

Бинобарин, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 50, 107, 118, 170, 157, 195-моддаларига асосланиб, суд,

а ж р и м   қ и л а д и:

“Наби Рахмон” фермер хўжалигининг даъводан воз кечиш аризаси қабул қилинсин.

Андижон вилоят фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

“Водий саноат фахри” масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан:

Республика бюджетига 997 068,02 сўм давлат божи;

Андижон вилоят фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши фойдасига 19 600 сўм почта харажати ундирилсин.

Ажримдан норози томон бир ой муддатда Бўстон туманлараро иқтисодий суди орқали Андижон вилоят судининг иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъатига апелляция тартибида шикоят келтириши мумкин.

Раислик этувчи

У.Холиков

